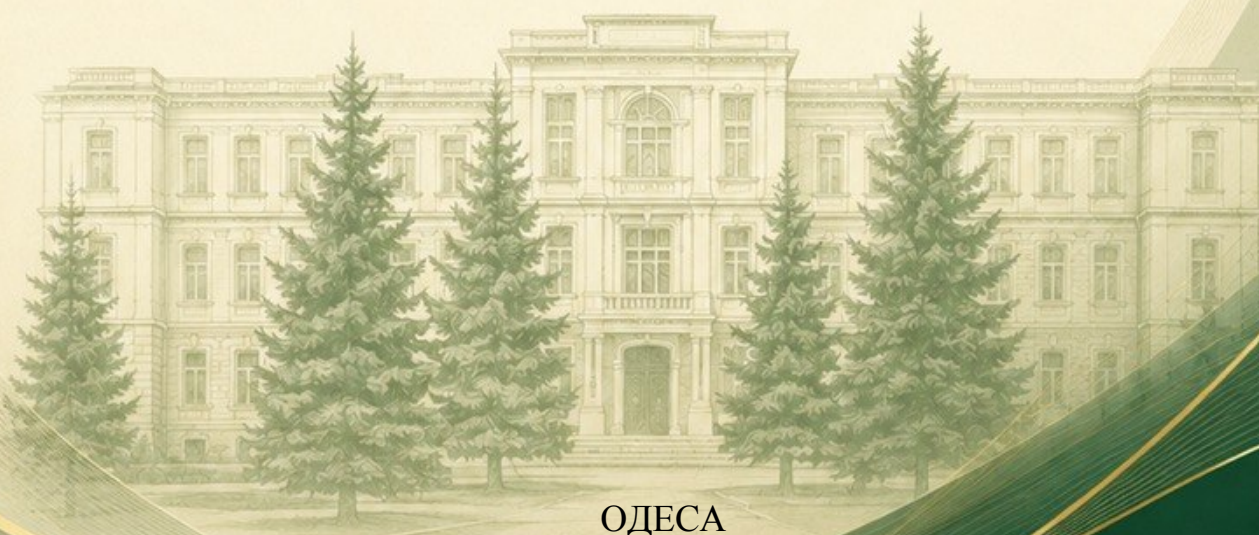

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціальної сфери

«ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ»

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ
У МЕЖАХ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ (СТАЖУВАННЯ)
6 червня 2026 року*

ОДЕСА

DOI: <https://doi.org/10.24195/Zbarska2026>

УДК: 378:159.955:376.37

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Койчева Тетяна Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, в.о. першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи.

Листопад Олексій Анатолійович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського.

Соколова Ганна Борисівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, директор Навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та спеціальної освіти.

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №15 від 25 червня 2026 р.)*

Рецензенти:

Форосян Ольга Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

Литовченко Світлана Віталіївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу освіти дітей з порушеннями сенсорного розвитку, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України.

«Трансформація освітнього процесу в закладах вищої освіти: інноваційні підходи, методи та технології навчання»: збірник матеріалів конференції у межах всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації (стажування). Одеса : Університет Ушинського, 2026. 167 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції, присвячені актуальним питанням трансформації освітнього процесу в закладах вищої освіти, упровадженню інноваційних підходів, методів і технологій навчання, а також сучасним практикам у спеціальній освіті, логопедії та інклюзивному навчанні.

У представлених матеріалах науковці висвітлюють теоретичні й практичні аспекти модернізації освітнього середовища, розглядають ефективні форми організації навчання у ЗВО, аналізують можливості застосування інноваційних педагогічних технологій та окреслюють сучасні підходи до роботи в умовах спеціальної й інклюзивної освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

ПОЛЄВОДОВА Наталія Григорівна

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В 5–9 КЛАСАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ

Анотація

У статті розглянуто можливості використання технологій штучного інтелекту на уроках української мови в 5–9 класах Нової української школи. Проаналізовано потенціал цифрових інструментів для розвитку мовленнєвої, комунікативної та цифрової компетентностей учнів.

Ключові слова

штучний інтелект, українська мова, НУШ, цифрова компетентність, академічна доброчесність.

Постановка проблеми

Сучасна система освіти перебуває в умовах активної цифрової трансформації [1; 5]. Концепція Нової української школи передбачає формування компетентнісної особистості, здатної критично мислити, ефективно комунікувати та використовувати цифрові технології [1].

Аналіз досліджень

Проблема цифровізації освіти висвітлена у працях В. Бикова, Н. Морзе та інших науковців [4; 5]. Питання використання генеративного штучного інтелекту розглядаються також у документах UNESCO та OECD [6; 7].

Основний зміст дослідження

Викладання української мови в 5–9 класах спрямоване на розвиток мовної, мовленнєвої та комунікативної компетентностей учнів. Використання інструментів штучного інтелекту може значно розширити можливості педагога. Насамперед ШІ є ефективним засобом підготовки навчальних матеріалів. Учитель може створювати вправи на вивчення орфограм, тренувальні тести, тексти для аудіювання та картки для індивідуальної роботи. У 5–6 класах інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для створення мовних ігор, ребусів, кросвордів та інтерактивних вправ. У 7–9 класах можливості застосування ШІ значно розширюються: учні можуть аналізувати тексти, працювати над редагуванням висловлювань та створювати власні есе. Важливою перевагою є реалізація індивідуального підходу до навчання відповідно до вимог НУШ [3; 4]. Учитель може адаптувати зміст завдань до освітніх потреб учнів. Поряд із перевагами існують і ризики. Насамперед це проблема академічної доброчесності та необхідність розвитку критичного мислення [2]. Учні повинні навчитися перевіряти інформацію, отриману за допомогою цифрових інструментів. У рекомендаціях UNESCO наголошується,

що штучний інтелект має бути інструментом підтримки освітнього процесу, а не заміною вчителя [6].

Висновки

Використання технологій штучного інтелекту на уроках української мови в 5–9 класах НУШ є перспективним напрямом модернізації освіти. Застосування цифрових інструментів сприяє розвитку мовленнєвої та цифрової компетентностей учнів, підвищує мотивацію до навчання та забезпечує реалізацію індивідуального підходу.

Список використаних джерел:

1. Концепція Нової української школи. Київ : МОН України, 2016. 40 с.
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.
3. Державний стандарт базової середньої освіти : Постанова КМУ від 30.09.2020 № 898.
4. Морзе Н. В., Вембер В. П., Бойко М. А. Цифрова компетентність учителя Нової української школи. Освіта та розвиток обдарованої особистості. 2022. № 1. С. 18–24.
5. Биков В. Ю. Цифрова трансформація освіти і науки: сучасні виклики та перспективи. Інформаційні технології і засоби навчання. 2021. Т. 84. № 4. С. 1–15.
6. UNESCO. Guidance for Generative AI in Education and Research. Paris : UNESCO, 2023.
7. OECD. Artificial Intelligence and the Future of Skills. Paris : OECD Publishing, 2023.

ПОНОМАРЕНКО Віталій Євгенович

РОЗВИТОК SOFT SKILLS У СТУДЕНТІВ ЗВО

У сучасних умовах розвитку суспільства та стрімкої цифровізації освіти особливого значення набуває проблема формування soft skills у студентів закладів вищої освіти. Сучасний роботодавець зацікавлений не лише у високому рівні професійних знань випускника, а й у його здатності ефективно взаємодіяти з людьми, працювати в команді, швидко адаптуватися до нових умов та приймати самостійні рішення. Саме тому розвиток гнучких навичок стає важливою складовою підготовки конкурентоспроможного фахівця.

Soft skills – це універсальні навички, які не пов'язані безпосередньо з конкретною професією, проте забезпечують успішність людини у професійній діяльності та повсякденному житті. До найбільш важливих soft skills належать комунікативні навички, критичне мислення, емоційний інтелект, креативність, лідерські якості, навички командної роботи, тайм-менеджмент, відповідальність та стресостійкість.

Іванова Наталія Володимирівна Освіта і культура в стилі педагогіки Фрідріха Фребеля: деякі аспекти підготовки вихователя	31
Карпілянський Дмитро Анатолійович. Кривенко Таїсія Сергіївна Результати емпіричного дослідження складових готовності майбутніх психологів до надання практичної допомоги колишнім комбатантам	34
Кусташ Юлія Іванівна, Чудовська Вікторія Анатоліївна Інноваційні підходи до підтримки студентів з розладами аутистичного спектра в умовах трансформації освітнього процесу у закладах вищої освіти	38
Лозова Тетяна Олександрівна Міжнародна сертифікація вчителів англійської мови: фокус на ТКТ (Teaching Knowledge Test)	40
Пилипюк Тетяна Володимирівна Педагогічна творчість у контексті сучасних освітніх реформ	42
Полеводова Наталія Григорівна Використання штучного інтелекту на уроках української мови в 5–9 класах Нової Української Школи: можливості та виклики	45
Пономаренко Віталій Євгенович Розвиток soft skills у студентів закладів вищої освіти	46
Попелюк Вікторія Павлівна Teaching listening comprehension to cadets of the military academy	48
Родідял Дар'я Олександрівна Формування критичного мислення студентів у процесі викладання історичних дисциплін у закладах вищої освіти	49
Ручкіна Маріанна Миколаївна Формування професійної готовності майбутніх викладачів закладів вищої освіти засобами асистентської практики	51
Сакалюк Оксана Олександрівна Інформаційно-комунікаційні технології у підготовці магістрів	54